

6+

Albi
SCIENCE

OVOČNÍ MEDVÍDČI

A JAHŮDKY,
ZMRZLINKY,
KAKTUSY...

NÁVOD

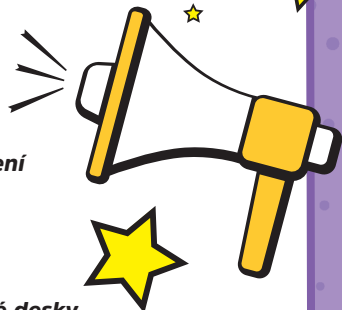

VYROB SI VESELÉ ŽELÉ!

DŮLEŽITÉ BEZPEČNOSTNÍ INFORMACE

- **Před použitím si přečtěte návod k použití, postupujte podle něj a uschovejte si ho k pozdějšímu použití.**
- **Nedovolte, aby malé děti a zvířata přišly do styku s pokusy.**
- **Uchovávejte sadu na provádění pokusů mimo dosah dětí mladších 6 let.**
- **Veškeré vybavení po použití umyjte.**
- **Dbejte na to, aby byly veškeré nádoby a obaly, které nejsou opakovaně uzavíratelné, po použití náležitě uzavřeny a uloženy.**
- **Dbejte na to, aby byly všechny prázdné nádoby a balení řádně zlikvidovány.**
- **Po provádění pokusů si umyjte ruce.**
- **Než začnete provádět pokusy, ujistěte se, že všechno vybavení a nástroje jsou čisté.**
- **Kroky, které vyžadují použití mikrovlnné trouby, varné desky nebo nože, musí provádět dohlížející dospělý.**
- **Nepoužívejte žádné vybavení, které nebylo dodáno s touto sadou nebo jehož použití nebylo doporučeno v návodu k použití.**

SUROVINY

- **Želatina**
Registrační číslo CAS: 9000-70-8. Želatina z vepřové kůže
- **Červená třešňová směs na gumové bonbony**
Cukr, zahušťovadlo (karagenan), stabilizátor (chlorid draselný), zahušťovadlo (guma guar), příchut', barvivo (červeň Allura AC)
- **Zelená limetková směs na gumové bonbony**
Cukr, zahušťovadlo (karagenan), stabilizátor (chlorid draselný), zahušťovadlo (guma guar), příchut', barvivo (tartrazin), barvivo (brilantní modř FCF)
- **Modrá citrusová směs na gumové bonbony**
Cukr, zahušťovadlo (karagenan), stabilizátor (chlorid draselný), zahušťovadlo (guma guar), příchut', barvivo (brilantní modř FCF)

Červeň Allura AC a tartrazin: mohou mít nepříznivý dopad na aktivitu a pozornost dětí. Potraviný obsah v této sadě mohou obsahovat stopy alergenů a ty jsou uvedeny v seznamu surovin. Některé recepty v této knize rovněž obsahují suroviny z domácnosti, které mohou obsahovat další alergeny. Zkontrolujte upozornění na alergeny na jednotlivých obalech.

POKYNY K LIKVIDACI

Vyhod'te do směšného odpadu. Nesplachujte do výlevky.

DOPORUČENÍ PRO DOZÍRAJÍCÍ DOSPĚLÉ

- **Před použitím si přečtěte návod k použití a informace k první pomoci, postupujte podle nich a uschovejte si je k pozdějšímu použití.**
- **Nesprávné použití chemických látek může způsobit zranění a újmu na zdraví. Provádějte pouze ty pokusy, které jsou uvedeny v návodu.**
- **Tato sada na provádění pokusů je určena k použití pouze dětmi staršími 6 let.**
- **Alergie: suroviny obsažené v této sadě mohou obsahovat lepek, mléko, ořechy, sójové boby, hořčičná semínka, arašidy, pšenici a vejce, které mohou vyvolávat alergie.**
- **Jelikož se schopnosti dětí mohou výrazně lišit, a to i v rámci téže věkové skupiny, dohlížející dospělí by měli uvážit, které pokusy jsou pro dané dítě vhodné a bezpečné. Pokyny by měly dohlížejícím osobám umožnit posouzení a zvážení vhodnosti pokusu pro konkrétní dítě.**
- **Před zahájením pokusů by měl dohlížející dospělý s dítětem či dětmi probrat všechna upozornění a bezpečnostní informace.**
- **Oblast okolo místa provádění pokusů by neměla obsahovat žádné překážky a měla by být daleko od uložených potravin. Místo by mělo být dobře osvětlené a odvětrané a v dosahu by měl být zdroj vody.**
- **K dispozici by měl být stůl s tepelně odolným povrchem.**

★ PRVNÍ POMOC

- **V případě kontaktu s očima:**
Vypláchněte oči velkým množstvím vody, v případě potřeby si je přidržíte otevřené. Okamžitě vyhledejte lékařskou pomoc.
- **V případě nadýchání:**
Vyved'te osobu na čerstvý vzduch.
- **V případě kontaktu s kůží a popálenin:**
Alespoň 10 minut omývejte postiženou oblast spoustou vody.
- **V případě pochybností neprodleně vyhledejte lékařskou pomoc. Vezměte s sebou chemickou látku a nádobku od ní. V případě zranění vždy vyhledejte lékařskou pomoc.**

DO TOHOTO POLÍČKA
PROSÍM DOPLŇTE
TELEFONNÍ ČÍSLO
MÍSTNÍ NEMOCNICE:

TEL:

CO SADA OBSAHUJE?

- Citrusovou směs na gumové bonbony
- Třešňovou směs na gumové bonbony
- Limetkovou směs na gumové bonbony
- Silikonovou formu na výrobu bonbonů
- Želatinu v prášku
- Papírová brčka
- Kádinku
- Samolepky
- Bílou lžičku
- Dárkové sáčky

ROVNĚŽ BUDEŠ POTŘEBOVAT Z DOMOVA:

- Talíř
- Chňapku
- Párátka
- Kovovou lžici na míchání
- Potravinářské barvivo
- Jablečný džus
- Čokoládu
- Jogurt
- Čajovou lžičku
- Želatinu navíc

POZNÁMKA: 1 bílá lžička = ¼ čajové lžičky

Želatina
v prášku

Citrusová
směs

Červená
třešňová
směs

Zelená
limetková
směs

DBEJ NA ČISTOTU

Veškeré vybavení dodané v této sadě je třeba před použitím omýt v teplé mýdlové vodě. Před manipulací s jídelm a po ní si vždycky umyj ruce.

SDÍLENÍ SLADKÝCH VÝTVORŮ

Konzumuj své gumové výtvoři v přiměřeném množství a nezapomeň se o ně podělit se svými kamarády. Jíst malé množství cukru je v rámci vyváženého jídelníčku v pořádku, ale příliš mnoho cukru může mít nebezpečné důsledky pro zdraví, jako je obezita, zubní kaz a cukrovka. Potraviny obsažené v této sadě mohou obsahovat stopy alergenů a ty jsou uvedeny v seznamu surovin. Některé recepty v této knize rovněž obsahují suroviny z domácnosti a koupené bonbony, které mohou obsahovat další alergeny, mimo jiné včetně lepek, vajec mléka a arašídů. Zkontroluj upozornění na alergeny na jednotlivých obalech.

ÚVOD

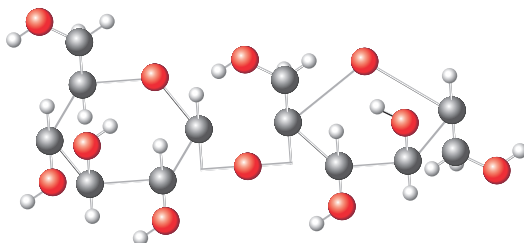
CHCEŠ ZAŽÍT NEUVĚŘITELNĚ SLADKOU VĚDU?

Tato sada obsahuje suroviny na výrobu gumových bonbonů ve 3 lahodných příchutích: třešňové, limetkové a citrusové. Vyzkoušej si potravinářské postupy a experimentuj. Pracuj pečlivě podle návodu, ať tvá práce přinese sladké plody. Sáčky se směsí na želé obsahují cukr, příchut', barvivo a dvě složky k vytvoření želé. „Karagenan“ pochází z mořských řas a „guma guar“ je ze semen jedné rostliny. Díky želatině, která je živočišného původu, gumové bonbony ztuhnou.

CUKR

Bílý cukr je chemická sacharóza a pochází z cukrové třtiny nebo cukrové řepy. Molekula sacharózy je tvořena dvěma menšími molekulami spojenými dohromady: glukózou a fruktózou. V pevném kousku cukru je spousta molekul sacharózy, které jsou spolu spojeny díky „molekulové interakci“.

Molekula sacharózy

Glukóza

Fruktóza

ROZPOLIŠTĚNÍ

Když přidáš cukr do vody, „rozpustí se“, protože molekuly vody naruší vazby mezi molekulami cukru a jednotlivé molekuly sacharózy se rozptýlí ve vodě.

NUTNÁ POMOC DOSPĚLÉHO:

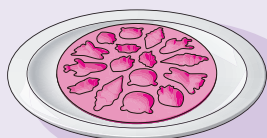
Recepty v této knize jsou navrženy tak, aby je mohly provádět děti starší 6 let pod pečlivým dohledem dospělého. Kroky, které zahrnují použití mikrovlnné trouby, musí provést dohlížející dospělý.

JAK VYROBIT GUMOVÉ BONBONY

BUDEŠ POTŘEBOVAT:
Talíř, kovovou lžiči
na míchání,
chňapku

KTEROU PŘÍCHUŤ VYROBÍŠ JAKO PRVNÍ?

- 1** Polož formu na gumové bonbony na talíř, který se vejde do ledničky.

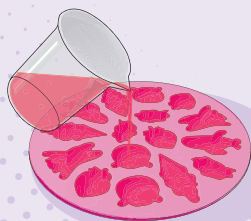

- 2** Dej do kádinky* 35 ml (7 čajových lžiček) studené vody, 6 bílých lžiček želatiny a 1 celý sáček směsi na gumové bonbony. Vše jemně zamíchej kovovou lžičí a nechej směs 5 minut odstát.

- 3** Vyndej z kádinky kovovou lžičí. Zahřívej směs po dobu 10 vteřin v mikrovlnné troubě na VYSOKÝ výkon. Přidrž kádinku chňapkou a jemně promíchej. Pokračuj v ohřívání směsi po 5–10sekundových úsecích, mezi nimiž směs pokaždé promícháš, dokud nebude horká tak, až z ní půjde pára (ale nepřiveď ji k varu).

POMOC
DOSPĚLÉHO:
MIKROVLNná
TROUBA

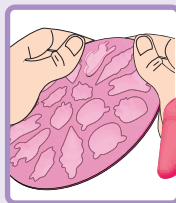
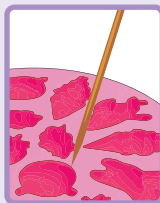
- 4** Nalij směs na gumové bonbony do formy. Dávej pozor, ať směs nenaliješ mimo tvary.

- 5** Dej formu alespoň na 1 hodinu do ledničky, dokud bonbony neztuhnou. Pro urychlení můžeš dát formu do mrazáku, ale vyndej ji dřív, než směs zmrzne.

1 hodina

- 6** Jakmile budou bonbony ztuhlé, vytlač je z formy. Pokud budou bonbony ve formě přilepené, použij nejdřív párátko nebo špičatou špejli k uvolnění okrajů bonbonu z formy a teprve potom bonbony vytlačuj.

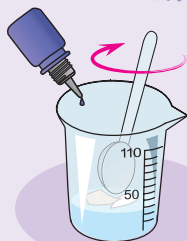
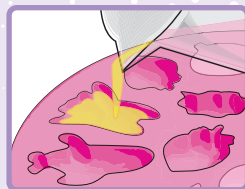

DVOUBAREVNÉ GUMOVÉ BONBONY

BUDEŠ POTŘEBOVAT:
Potravinářské barvivo,
taliř, kovovou lžiči
na míchání,
chňapku

1 Postupuj podle kroků 1 až 3 z receptu na výrobu gumových bonbonů.

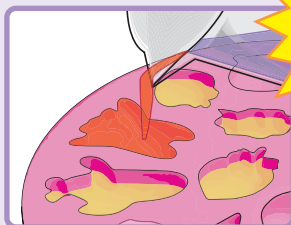
2 Nalij směs do jednotlivých tvarů tak, aby byly plné z 1/3.

30 minut

3 Dej formu do ledničky a nechej ji tam alespoň 30 minut odstat. Mezitím kápní do zbývající směsi několik kapek potravinářského barviva a zamíchej.

4 Až budou bonbony ve formě tuhé, znovu zahřej zbývající směs po 5sekundových úsecích v mikrovlnné troubě a nalij ji do zbývajících prostor ve tvarech ve formě.

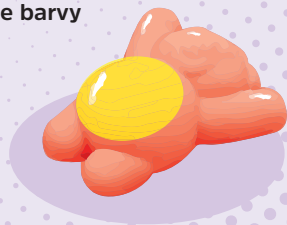
POMOC
DOSPĚLÉHO:
MIKROVLNNÁ
TROUBA

5 Dej formu na dalších 30 minut do ledničky, než bonbony ztuhnou. Pokračuj krokem číslo 6 z receptu na výrobu gumových bonbonů a vyndej bonbony z formy. Když necháš první barvu ztuhnout, můžeš k ní přidat druhou vrstvu bez toho, aby se barvy promíchaly.

HOTOVO!

NEZAPOMEŇ SE PODĚLIT!

Dej několik bonbonů do dárkového sáčku a uzavři ho samolepkou. Uchovávej bonbony v ledničce po dobu až 2 dnů, než budeš mít možnost podělit se o ně s kamarády.

* Kádinka je vhodná k použití v mikrovlnné troubě, ale můžete k ohřátí směsi použít jakýkoliv kelímeček či misku, které jsou vhodné k použití v mikrovlnné troubě.

JAK VYROBIT ŽÍŽALY

BUDEŠ
POTŘEBOVAT:
Malý kelímek,
kovovou lžící,
chňapku,
nůžky

Z DALŠÍ SMĚSI NA GUMOVÉ BONBONY MŮŽEŠ VYROBIT VESELÉ ŽELÉ PODLE POSTUPU UVEDENÉHO NA STRANÁCH 5-6, NEBO MŮŽEŠ PRO ZMĚNU ZKUSIT TYTO ŽELÉ ŽÍŽALY.

- 1** Přelož každé brčko napůl a postav ho do kelímku tak, aby místo přehnutí směřovalo ke dnu kelímku.

- 2** Dej do kádinky 20 ml (4 čajové lžičky) studené vody, 3½ bílých lžiček želatiny a 1 celý sáček směsi na gumové bonbony. Vše jemně zamíchej kovovou lžící a nechej směs 5 minut odstát.

POMOC
DOSPĚLÉHO:
MIKROVLNNÁ
TROUBA

- 3** Vyndej z kádinky kovovou lžící. Zahřívvej směs po dobu 10 vteřin v mikrovlnné troubě na VYSOKÝ výkon. Přidrž kádinku chňapkou a jemně promíchej. Pokračuj v ohřívání směsi po 5-10sekundových úsecích, mezi nimiž směs pokaždé promícháš, dokud nebude horká tak, až z ní půjde pára (ale nepřiveď ji k varu).

- 4** Opatrně nalij směs do každého brčka tak, aby se naplnilo z obou stran od přehnutí.

- 5** Kelímek ulož na 1-2 hodiny do ledničky, dokud směs neztuhne.

1-2 hodiny

- 6** Nůžkami opatrně nastříhni konec brčka a papír oloupej, ať se dostaneš ke gumovým žížalám. Postup zopakuj i s dalšími brčky. Uchovávej žížaly v chladničce a spotřebuj je během 2 dnů.

GELACE

Chemické látky k vytvoření želé obsažené ve směsi na gumové bonbony, která je součástí této sady, jsou „polysacharidy“. Jsou to molekuly s dlouhým řetězcem, které jsou tvořeny menšími molekulami spojenými dohromady. Když se zkombinuje správné množství vody s ohřátím a chlazením, mohou se tyto chemické látky vzájemně propojit a vytvořit jedinou mnohem delší molekulu. Právě díky tomu se z tekuté želatiny stane během chlazení kus pevného želé. Další chemickou látkou k vytvoření želé, která je v této sadě použita, je „želatina“, kterou tvoří protein zvaný „kolagen“.

POLYSACHARIDY ZE SMĚSI NA GUMOVÉ BONBONY

KANAGENAN pochází z jednoho druhu mořských řas, konkrétně puchratky kadeřavé neboli irského mechu (*Chondrus crispus*). Používá se k zahuštění zpracovaných potravin, jako je třeba zmrzlina.

GLUMA GUAR pochází z rostliny *Cyamopsis tetragonoloba*, která se podobá fazoli. Může se používat při pečení a k zahušťování omáček.

ZDE JSOU 3 DALŠÍ RECEPTY NA BONBONY S VYUŽITÍM VYBAVENÍ A ŽELATINY Z TĚTO SADY A NĚKOLIKA DALŠÍCH SUROVIN Z DOMOVA:

ČOKOLÁDOVÉ PRALINKY

1 Polož formu na bonbony na talíř, který se vejde do ledničky. Forma na čokoládu musí být dokonale suchá, aby se pralinky pohodlně vyklopily z formy ven. Pečlivě ji otři papírovou utěrkou.

2 Svoji oblíbenou čokoládu nalámej na malé dílky a připrav si je do menšího hrnce anebo kovové misky.

3 Připrav si vodní lázeň. Nech na varné desce ve větším hrnci vařit vodu. Když se voda vaří, vypni sporák a polož nad hladinu vařící se vody menší hrnec nebo misku s nalámanou čokoládou. Dno nádoby s rozpuštěnou čokoládou by se nemělo přímo dotýkat hladiny vody v hrnci pod ní.

TIP:
Pralinky neskladuj v lednici, protože by zšedly.

5 Rozpuštěnou čokoládu nalij do připravené suché formy. Dávej pozor, ať čokoládu nenaleješ mimo tvary, případně kapky kolem otri stěrku anebo čistou lžící. Poglepej formou o pracovní desku a vlož do chladničky ztuhnout. Po ztuhnutí opatrně vyjmi hotové pralinky z formy.

POMOC
DOSPĚLÉHO:
VARNÁ
DESKA

Zkus

vyrobiť dvoubarevné pralinky, experimentuj s barvami čokolády a vrstvi je na sobě. Jen myslí na to, že jednotlivé vrstvy musí pořádně zatuhnout v lednici.

4 Pomalu míchej čokoládu, která se ve vodní lázni rozpouští. Přidej do horké čokolády trochu másla a promíchej, aby byla čokoláda hladká a lesklá.

**BUDEŠ
POTŘEBOVAT:**
Talíř, kovovou lžící na míchání, dva hrnce nebo hrnec a kovovou misku na vodní lázeň, chňapku, máslo, čokoládu

GUMOVÉ BONBONY S JABLEČNÝM DŽUSEM

BUDEŠ POTŘEBOVAT:
Jablečný džus, kovu-
vou lžici, chňapku,
želatinu navíc

1 Použij kádinku k odměření 20 ml (5 čajových lžiček) jablečného džusu.

2 Přidej do jablečného džusu 2 bílé lžičky želatiny, zamíchej kovovou lžicí a nechej směs 5 minut odstát.

3 Zahřívej směs v mikro-
vlnné troubě na VYSOKÝ
výkon po 5–10sekundo-
vých úsecích, mezi nimiž směs
pokaždé promícháš, dokud
nebude horká tak, až z ní půjde pára
(ale nepřiveď ji k varu).

POMOC
DOSPĚLÉHO:
MIKROVLNNÁ
TROUBA

4 Nalij směs do silikonové
formy. Dej formu alespoň
na 1 hodinu
do ledničky, dokud
bonbony neztuhnou.

1 hodina

Můžeš použít i další ovocné šťávy, ale vyhni se některým druhům ovoce, jako je ananas, kiwi, papája a mango. Ty by totiž mohly zabránit želatině ve ztuhnutí. Uchovávej bonbony v chladničce a spotřebuj je do 2 dnů.

JOGURTOVÉ GUMOVÉ BONBONY

Vyhni se jogurtům s příchutěmi ovoce uvedeného výše.

1 Do kádinky dej 1 čajovou lžičku vody a 2 bílé lžičky želatiny. Zamíchej kovovou lžicí a nechej 5 minut odstát.

2 Přidej 4 čajové lžičky jogurtu a dobře promíchej.

POMOC
DOSPĚLÉHO:
MIKROVLNNÁ
TROUBA

3 Zahřívej směs v mikrovlnné troubě na VYSOKÝ výkon po 5–10sekundových úsecích, mezi nimiž směs pokaždé promícháš, dokud nebude horká tak, až z ní půjde pára (ale nepřiveď ji k varu).

4 Nalij směs do silikonové formy.

BUDEŠ POTŘEBOVAT:
Kovovou lžici, chňapku,
4 lžičky ochuceného jogurtu
(nebo bílého jogurtu), ½ lžičky
medu nebo javorového sirupu,
želatinu navíc

5 Dej formu alespoň na 1 hodinu do ledničky, dokud bonbony neztuhnou. Uchovávej bonbony v chladničce a spotřebuj je během 2 dnů.

1 hodina

Zkus tenhle pokus s trochou želatiny navíc, kterou máš z doma:

BUDEŠ POTŘEBOVAT:
Potravinářské barvivo,
kovovou lžici, chňapku,
želatinu navíc

POKUS S DIFUZÍ ŽELATINY

DIFUZE BAREVNÉHO PIGMENTU V GELU

- 1** Dej do kádinky 20 ml (5 čajových lžiček) studené vody a přidej 2 bílé lžičky želatiny.

**POMOC
DOSPĚLÉHO:
MIKROVLNNÁ
TROUBA**

- 2** Zahřívěj směs po dobu 10 vteřin v mikrovlnné troubě na VYSOKÝ výkon. Přidrž kádinku chňapkou a jemně promíchej. Pokračuj v ohřívání směsi po 5–10 sekundových úsecích, mezi nimiž směs pokaždě promícheš, dokud nebude horká tak, až z ní půjde pára (ale nepřiveď ji k varu).

- 3** Dej kádinku alespoň na 1 hodinu do ledničky, dokud želatina neztuhne.

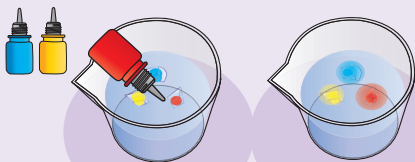

30 minut

- 4** Použij kovovou lžici nebo požádej dospělého, aby použil malý nůž, a vyřízni v želé směsi čtvercové otvory (pro každé potravinářské barvivo jeden).

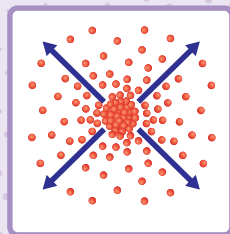
- 5** Opatrně kápní do každého otvoru jednu kapku potravinářského barviva (do každého otvoru jinou barvu).

- 6** Nechej želatinu odstát několik hodin nebo přes noc a pozoruj, co se stane. Potravinářské barvivo se bude šířit želatinou díky procesu zvanému „difuze“. V každém otvoru je spousta molekul barviva (pigmentu). Tyto molekuly mají tendenci přesouvat se z otvoru, kde je jejich koncentrace vysoká, do oblastí s nižší nebo nulovou koncentrací barevných molekul.

Zkus si vyrobit ledové kostky ve tvaru medvídků, kaktusů a zmrzlinek. Je to snadné. Do silikonové formy nalij vodu a nech ji v mrazničce zamrazit. Experimentuj! Ledové tvary můžeš zkusit obarvit sirupy nebo džusem.

**EXTRA
TIP!**

OVOCNÍ MEDVÍDKI

UPOZORNĚNÍ!

- Nevhodné pro děti mladší 6 let.
- K použití pod dohledem dospělého.
- Před použitím si přečtěte návod k použití, postupujte podle něj a uschovejte si ho k pozdějšímu použití.
- Obsahuje sóju, která může vyvolat potravinovou alergii.
- Aktivita obsažená v této sadě na provádění pokusů mohou doporučovat použití dalších potravin, které obsahují nebo mohou obsahovat alergeny, jako je lepek, mléko a výrobky z něj (včetně laktózy).
- Nedovoľte, aby malé děti a zvířata přišly do styku s pokusy.
- Uchovávejte sadu na provádění pokusů mimo dosah dětí mladších 6 let.
- Obrázek je pouze ilustrační. Části nebo barvy se mohou lišit.
- Uschovejte si všechny informace pro pozdější použití.

A JAHŮDKY,
ZMRZLINKY,
KAKTUSY...

DOPORUČENÝ
VĚK **6+**

PŘEDEJDĚTE POPÁLENINÁM!

VYŽADUJE POUŽITÍ MIKROVLNNÉ TROUBY POD DOHLEDEM. Odpovědná dospělá osoba musí v případě potřeby použít chňapku a přenést kádinku s horkým roztokem z mikrovlnné trouby na pracovní desku. Chňapka není součástí sady.

MÁTE OTÁZKU? NEVĚTÍ SI RADY? Pokud budete potřebovat radu či pomoc, navštivte stránky www.albi.cz nebo nám napište na veda@albi.cz.

Načti mě, a dozvíš se víc!

Barva a tvar produktu se můžou lišit od vyobrazení na obalu.

Vyrobena na Tchaj-wanu.

UPOZORNĚNÍ! Nevhodné pro děti do 3 let. Obsahuje malé části. Nebezpečí udušení!

albi

VÝROBCE:

Tree Toys Corporation, 8th Floor, No 16, Lane 120, Section 1, Neihu Road Taipei, Tchaj-wan, tel.: +886 2 2797 8086.

© Tree Toys®. Všechna práva vyhrazena. Společnost Kinlea Holdings Pty Ltd. vlastní značky WILD! Science®, Tree Toys® a všechna práva k produktu, návodu na použití a obalům.

DOVOZCE:

ALBI Česká republika, a. s.
Thámova 13
186 00 Praha 8
e-mail: info@albi.cz
www.eshop.albi.cz